

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΤΑΛΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

«Τους παιδευθέντας ήγαίτο ούκ αν μόνον αυτούς τε ευδαιμόνας είναι και τους εκυτών οικους καλώς οικείν, αλλά και άλλους ανθρώπους και πόλεις δύνασθαι ευδαιμόνας ποιείν.»

(Ξενοφ. Απομνημον. Δ. 1. 2.)

Η γνώμη αυτή, ήτις έρχεται εις ή μās διὰ μέσου τώων αιώνων εκ της ενδόξου εκείνης αρχαιότητος, ής τὸ αιώνιον κλέος θέλει περιστέφει ήλειαμπώς την ήμετέραν χώραν, είναι ή γνώμη του μεγαλητέρου και διασημοτέρου τών φιλοσόφων συμπάσης της ανθρωπότητος, — εκείνου, όστις αμόνος — κατά την σοφήν κρίσιν του άοιδίμου Κοραή — πρό του Ευαγγελίου ητύχησε να κατασταθῆ εργάτης και διδάσκαλος της ευαγγελικής διδασκαλίας.»

Είναι ή γνώμη του μεγάλου Σωκράτους.

«Οί εκπαιδευθέντες — έλεγεν εκείνος — έχι μόνον έαυτους και τās έαυτών οικογενείας διὰ της παιδείας δύνανται να καθιστώσιν ευδαιμόνας, άλλ' έτι ή ευεργετική αυτών επιρροή δεν δύναται ή να επιδράση και επί τών άλλων, και πόλεις ακόμη ολοκλήρους να καταστήση ευτυχείς.»

Ούτω, διὰ του στόματος του μεγαλητέρου τών φιλοσόφων καθορίζονται τὰ ύψηλά και έξοχα αποτελέσματα μιās αληθοῦς και υγιούς εκπαιδευσεως και υποδεικνύεται εν ταυτώ ο υψιστος σκοπός προς τόν όποιον δέον να τείνη παιδεία αξία του έαυτης ονόματος.

Ευδαιμονία άτομική, ευδαιμονία οικογενειακή, ευδαιμονία κοινωνική και εθνική, ιδού ποία ο μέγας Σωκράτης χαρακτηρίζει ως τὰ αποτελέσματα της εκπαιδευσεως.

Και τῷ ὄντι ή εκπαιδευσις είναι εκείνη, ήτις θα μās παράσχη σαφεστέραν έννοιαν τών προς τόν Θεόν και την Πατρίδα καθηκόντων και τών προς ήμās αυτους και τόν πλησίον υποχρεώσεων του ήθικου νόμου, ὡν ή ακριβής γνώσις θέλει μās καταστήση ευτυχεστέρους διὰ της εφαρμογής. Η εκπαιδευσις είναι εκείνη, ήτις θα μās διαφωτίση εις ακριβῆ και πισταμένην διάκρισιν αναμέσον της αλη-

θείας και του ψεύδους, της δικαιοσύνης και της άδικίας, του πονηρού και του αγαθοῦ, του καλοῦ και του κακοῦ. Η εκπαιδευσις είναι εκείνη, ήτις ως άτομα θέλει μās εξυψώση εις σφαιρας ανωτέρας και θέλει μās χορηγήση τās ευγενείς εκείνας αρχάς της ήθικης και του πολιτισμοῦ, καθ' ής διαμορφώνται οί σταθεροί και πολύτιμοι και ευγενείς χαρακτήρες. Η εκπαιδευσις είναι εκείνη, ήτις ως μέλη οικογενείας θέλει μās καταστήση ευτυχεστέρους, καθοδηγώσα ήμās εις τὰ οικογενειακά καθήκοντά μας και την περι της οικογενείας αληθῆ και χριστιανικήν ιδέαν εκδιδάσκουσα. Η εκπαιδευσις τέλος είναι εκείνη, ήτις θα μās ανοίξη στάδιον ευρύ δράσεως ευεργετικής και κοινωνικολοῦς ὑπέρ της ήμετέρας πατρίδος και του έθνους.

Ο άπαιδευτος, όμοιος με εκ γενετης τυφλόν, στενάζει εις τās παραπλανήσεις του και εις μάτην αναζητεί διὰ της ασθενοῦς βακτηρίας του μη ανεπτυγμένου λογικοῦ του νανεύρη την ὁδόν την ευθείαν και ὁμαλωτέραν. Προσκοπτε και παραγκωνίζεται και ανατρέπεται καθ' έκαστον βήμα. Είναι εκτθειμένος εις μυρίους κινδύνους, τόσον εις τὰ υλικά συμφέροντά του ὅσον και εις τὰ πνευματικά. Η δε δράσις του είναι δράσις περιωρισμένη και ο κύκλος τών ενεργειών του στενός.

Απ' εναντίας ο πεπαιδευμένος έχει ευρύτατον κύκλον ενεργείας και ή ὁδός, ήν δέον να βαδίση, εκτείνεται φωτεινή ενώπιόν του. Και αν εν τῇ πορείᾳ του αποπλανηθῆ, ή εκπαιδευσις τῷ παρουσιάζεται πρόθυμος και έτοιμη χειραγωγός. Πόσοι άνθρωποι δεν οφείλουσι την ήθικην και πνευματικήν βελτίωσιν των εις τās ήθικās ιδέας, ας ανέγνωσαν εν βιβλίοις αξιολόγοις ;

Εάν λοιπόν ή εκπαιδευσις έχη μιαν τοιαύτην επιρροήν επί της ευδαιμονίας τών τε ατόμων και τών οικογενειών, της τε κοινωνίας και τών έθνους έτι ολοκλήρου, — επιρροήν, την ὅποιαν οὔδεις βεβαίως δύναται να άρνηθῆ, ή σπουδαιότης του Σχολείου δεν δύναται ή να είναι ύψίστη. Ας μοι επιτραπῆ μάλιστα να είπω ὅτι τὸ έξοχώτερον και ανώτερον

καθίδρυμα εν μιᾷ πόλει μετά τόν Ναόν είναι τὸ Χριστιανικόν Σχολεῖον.

Εν τῷ Σχολείῳ τούτῳ ὁ ακατήχητος παῖς θα διδαχθῆ την ιεράν της θρησκείας του Κατήχησιν.

Εν τῷ σχολείῳ τούτῳ τὸ έτι άπλαστον παιδίον θα λάβῃ τὰ πρώτα διδάγματα, δι' ὧν αύριον θέλει καταστή έντιμος οικογενειάρχης και αγαθός πολίτης.

Εν τῷ Σχολείῳ τούτῳ ή άθφα και δειλή κόρη θέλει προετοιμασθῆ να γείνη αύριον ή δημιουργός ευτυχούς οικογενείας και ή μήτηρ ευσεβῶν και εναρέτων τέκνων, αγαθῶν εις την Πατρίδα πολιτῶν.

Εν τῷ Σχολείῳ τούτῳ τέλος θα λάθωμεν οί πάντες τās πρώτας εκείνας γνώσεις, αιτινες θέλουσι μās ανοίξη βραδυτέρον τούς ατέρμονας της γνώσεως και της επιστήμης ὀρίζοντας, τούς εξυψούντας τὸ πνεῦμα, εκπολιτίζοντας τās κοινωνίας και φέροντας εμπρός, προς την πρόδοον, την ανθρωπότητα.

Ε. Γ. Μ***

ΤΟ ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Όταν ὁ λόγος μας, ὑπηρετῶν της ψυχῆς τὰ ύψηλά συμφέροντα, αγωνίζεται ὑπέρ του θραμβου της δικαιοσύνης και της αληθείας, τότε ὑπό του άγίου Πνεύματος κινείται και εμπνεεται. Τούτο και ὁ Ιησοῦς εδήλω, ὅτε προς τούς μαθητάς του έλεγεν : « Εγὼ δώσω ὑμῖν στόμα και σοφίαν, ή οὔ δυνήσονται άντειπεῖν, οὔδε άντιστήναι πάντες οί άντικείμενοι ὑμῖν.» (Λουκ. ΚΑ' 15.)

Τὴν θεοπνευστον διδασκαλίαν διακρίνει πρώτον ή αυθεντία. Οί επί Τιβερίου φιλόσοφοι μόλις ετόλμων να εκφράσωσι θρησκευτικās τινας και ήθικās αληθείας. Οί απόστολοι τούναντίον βεβαιούσιν ακλονήτως, αυθεντικῶς την χριστιανικήν αληθειαν. Και ήμεις ως εκείνοι ας πράττωμεν. Κατά τών αλληλομαχούντων του Χριστου έχθρῶν την αυθεντίαν της χριστιανικής αληθείας ας αντιτάσωμεν και διὰ ταύτης τās ευθείας συνειδήσεις, τās διψώσας δικαιοσύνην, αγάπην, αληθειαν,